

Wijk bij Duurstede pakt gedoe met Oud en Nieuw constructief aan

Maaïke Vos
Wijk bij Duurstede

Jongeren in Wijk bij Duurstede kunnen tijdens de jaarwisseling kiezen: richten ze voor duizenden euro's aan vuurwerkschade aan of gebruiken ze dit geld in het nieuwe jaar voor het opknappen van de skatebaan?

Nadat Oud en Nieuw de Utrechtse gemeente vorig jaar 13 duizend euro kostte, vond wethouder Hans Marchal het tijd voor actie. Hij bedacht een beloningsstelsel om vuurwerkvandalisme in te dammen. 'Het is niet normaal om dingen te vernielen. Het geld dat daar naartoe gaat, is weggegooid geld. Je kunt er veel leukere dingen mee doen.'

Blijft de schade op 31 december onder de 10 duizend euro, dan stelt de gemeente duizend euro beschikbaar om te besteden aan jongerenvoorzieningen. Hoe minder vernielingen de jongeren aanrichten, hoe hoger het bedrag dat ze krijgen. Bij een kostenpost van bijvoorbeeld 6.000 euro krijgen ze het verschil met de 10 duizend euro plus de bonus van duizend euro, dus 5.000 euro in totaal. Het

geld komt uit het potje van de gemeente dat sowieso al is gereserveerd voor vuurwerkschade.

Maar jongeren die niet over de schreef gaan belonen, is dat niet de omgekeerde wereld? Wethouder Marchal is voor het straffen van de daders, maar toont zich ook realistisch: toezicht houden op Oudjaarsdag is lastig. 'Ze op heterdaad betrappen lukt niet, daarvoor hebben we niet de mensen en middelen. Daarom moet je om-

Hoe minder schade op Oudjaar, hoe meer geld voor jongeren

denken. We proberen jongeren te verleiden hun gedrag aan te passen door het bedrag dat we anders aan schade kwijt zijn, in te zetten voor jongerenbeleid.'

'Ik vind het een innovatief idee om goed gedrag actief te belonen', zegt Marius Rietdijk van Adriba, het expertisecentrum op het gebied van gedragsverandering aan de VU in Amsterdam. 'Als je negatief gedrag straft, weten mensen

niet wat voor gedrag ze wel moeten laten zien. In dit geval is het duidelijk: de gemeente omschrijft het ongewenste gedrag en als dat niet wordt vertoond, kunnen de jongeren een bedrag besteden aan iets wat wel gewenst is.' Maar om een duurzaam effect te hebben, moet het belonen volgens hem wel vaker gebeuren.

Jongerenwerker Eno Middelham heeft de beloning al besproken met jongeren. 'Hun eerste reactie was zowel grappig als schrijnend: o, misschien moeten we dit jaar dan maar wat minder in de fik gaan zetten. Daarna kwam de discussie op gang over hoe we kunnen zorgen dat er minder vernielingen plaatsvinden en wat we met het geld kunnen doen.' De discussie noemt hij al 'pure winst'. Marchal: 'Toen ze inzicht kregen in de kosten, stonden ze daarvan echt wel te kijken.'

De gemeente neemt de week voor en na Nieuwjaar de schade op. Als de schade beperkt blijft, beslist Middelham daarna met de jongeren wat ze met het geld gaan doen. De suggesties tot nu toe: een dagje karten, lasergamen of de skatebaan opknappen.